

Četrta številka // poljudni članek: Lunji Slovenije // varstvo ptic: Tivtska solila
v Črni gori – prvi koraki na poti k učinkovitemu varstvu // narava: Vrbnice //
portret ptice: Žerjav // mi za ptice in naravo: Dolga pot do objektov v Naravnem
rezervatu Škocjanski zatok / Evropski dan opazovanja ptic / Ptičariada 2014

Svet ptic: 04,'14

revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije // letnik 20, številka 04, december 2014 // ISSN: 1580-3600

→ SVET PTIC:

revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, letnik 20, številka 04, december 2014//ISSN: 1580-3600 (prej Novice DOPPS//ISSN: 1408-9629)

spletna stran revije:

<http://ptice.si/publikacije/svet-ptic>

izdajatelj:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS – BirdLife Slovenia®), p. p. 2990, SI-1000 Ljubljana

© Revija, vsi v njej objavljeni prispevki, fotografije, risbe, skice, tabele in grafikoni so avtorsko zavarovani. Za rabo, ki je zakon o avtorskih pravicah izrecno ne dopušča, je potrebno soglasje izdajatelja.

Revija nastaja po velikodušnosti avtorjev, ki svoje pisne in slikovne prispevke podarjajo z namenom, da pripomorejo k varovanju ptic in narave.

naslov uredništva:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS – BirdLife Slovenia®), Tržaška cesta 2 (p. p. 2990), SI-1000 Ljubljana, tel.: 01 426 58 75, fax: 01 425 11 81, e-pošta: dopps@dopps.si, spletna stran: ptice.si

glavna urednica:

Petra Vrh Vrezec

e-pošta: petra.vrh@dopps.si

uredniški odbor: Luka Božič, Alenka Bradač, Katarina Denac, Tomaž Mihelič, Jakob Smole, dr. Tomi Trilar, Barbara Vidmar, doc. dr. Al Vrezec

lektoriranje: Henrik Ciglič

art direktor: Jasna Andrič

oblikovanje: Mina Žabnikar

prelom: Metka Ciuha, Camera d.o.o.

tisk: Schwarz print d.o.o.

naklada: 2.500 izvodov

izhajanje: letno izidejo 4 številke

Člani DOPPS prejmejo revijo brezplačno.

Revijo sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).

Revija je vpisana v register javnih glasil pod zaporedno številko 1610. Mnenje avtorjev ni nujno mnenje uredništva.

Prispevke lahko pošiljate na naslov uredništva ali na elektronski naslov: petra.vrh@dopps.si

Za objavo oglasov pokličite na društveni telefon ali pošljite e-mail glavni urednici.

Poslanstvo DOPPS: Delamo za varstvo ptic in njihovih življenjskih okolij. S tem prispevam k ohranjanju narave in blaginji celotne družbe.

predsednik: Rudolf Tekavčič

podpredsednica: dr. Tatjana Čelik

upravni odbor: Tilen Basle, Peter Krečič, Cvetka Marhold, Tomaž Mihelič, mag. Iztok Noč, Tanja Šumrada

nadzorni odbor: Luka Korošec, prof. dr. Peter Legiša, Bojan Marčeta, dr. Tomi Trilar

direktor: doc. dr. Damijan Denac

IBAN: SI56 0201 8001 8257 011

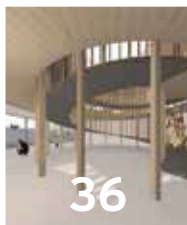
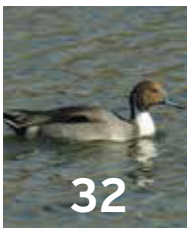
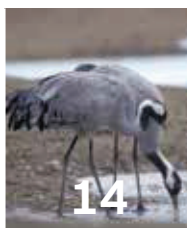

DOPPS je slovenski partner svetovne zveze naravovarstvenih organizacij BirdLife International.

Fotografija na naslovnici:

Med počasnim, nizkim letom samica pepelastega lunja (*Circus cyaneus*) prečesava odprto krajino, da bi pod snežno odejo ujela kakšnega malega sesalca.

foto: Uroš Poteko

4

Ptice naših krajev

// Al Vrezec, Jurij Hanžel

6

Lunji Slovenije

// Dejan Bordjan

10

Tivtska solila v Črni gori

// Borut Rubinič

12

Vrbnice

// Ignac Sivec

14

Žerjav

// Matej Gamser, Dejan Bordjan

16

Ali nadmorska višina odraža vplive podnebnih sprememb na ptice

// Žan Kuralt, Polona Sušnik

18

Bogdan Lipovšek

// pogovarjal se je Damijan Denac

20

Gana - narava na razstavi

// Ines Kavgič

22

Ptičji koledar

// Barbara Vidmar

24

Trd oreh

// Petra Vrh Vrezec

32

Zimska opazovanja v naravi

// Blaž Blažič, Ivan Esenko, Iris Petrovič, Dare Šere, Metka Škornik, Rudi Verovnik, Petra Vrh Vrezec

35

Vzgojno - izobraževalni program Adriawet 2000

// Bojana Lipej

36

Dolga pot do objektov v Naravnem rezervatu Škocjanski zatok

// Nataša Šalaja

38

4. Pomurski ornitološki vikend

// Gregor Domanjko

39

Evropski dan opazovanja ptic

// Tilen Basle

40

Ptičariada 2014

// Gregor Bernard

41

Vtisi udeležencev Ptičariade

// Matej Gamser, Tomaž Mihelič, Katarina Denac, Robert Rožaj in Tereza Potočar Korošec

42

Račje vragolije

// Janez Papež

44

20 let poljudnega društvenega glasila

// Barbara Vidmar, Petra Vrh Vrezec

46

Luknje v fasadi - življenje ali materialna lastnina

// Cveta Erman

47

Nevestica ali karolinska rasa

// Rudolf Tekavčič

48

Naj fotoulov

// Aleksander Pritekelj, Jani Vidmar, Ivan Esenko, Miha Podlogar

49

Novice DOPPS

Program predavanj, izletov in akcij DOPPS januar – marec 2015

Za dodatne informacije o dogodkih lahko pokličete v pisarno društva na telefon 01/426 58 75 ali vodjo izleta oziroma delavnice. Morebitne spremembe bodo objavljene na spletni strani društva www.ptice.si in na FB-strani www.facebook.com/pticeDOPPS najkasneje na dan dogodka.

PREDAVANJA

KOPER

**Osrednja knjižnica
Srečka Vilharja Koper,
Čevljarska ulica 22, 6000
Koper
ob 18.00**

**20. januar 2015 (torek):
Pivška presihajoča jezera
(predava Špela Habič)**

Predavateljica bo predstavila dolino Pivke, kjer je kar sedemnajst presihajočih jezer. Najbolj poznani sta Palško jezero, ki je največje, ter Petelinjsko jezero, ki je najbolj trajno. Različna življenjska okolja so prebivališče zelo pestre množice živih organizmov, tudi ptic.

**17. februar 2015 (torek):
Označevanje ptic (predava
Dare Fekonja)**

Na predavanju boste izvedeli, zakaj ptice označujemo, kako jih označujemo, kako jih lovimo, kaj je najdba označene ptice in kaj storiti ob najdbi označene mrtve ali žive ptice.

**24. marec 2015 (torek):
Sredozemski vranjek –
ambasador slovenskega
morja (predava Iztok
Škornik)**

Predavatelj Iztok Škornik nam bo predstavil sredozemskega vranjeka - ambasadorja našega morja z rezultati projekta SIMARINE (LIFE10NAT/SI/141).

LJUBLJANA

**Prostori DOPPS, Tržaška
cesta 2, 1000 Ljubljana
ob 19.00**

**8. januar 2015 (četrtek):
Zakaj v Sloveniji izginjajo
travniške ptice (predava
Tomaž Jančar)**

Travniške ptice so v Sloveniji skupina ptic, pri kateri beležimo najhitrejšo upadanje populacij. Predavatelj bo predstavil

zaskrbljujoče stanje in vzroke zanj ter razmislek o možnostih za zaustavitev trenda.

**5. februar 2015 (četrtek):
Napredek projekta
LIVEDRAVA (predava
Dominik Bombek)**

Leta 2012 smo na društvu začeli uresničevati projekt LIVEDRAVA ali Obnova rečnega ekosistema nižinskega dela Drave v Sloveniji. Od pričetka projekta je minilo že kar nekaj časa, zato vam bomo v tem predavanju predstavili nekaj več o naših dosežkih in napredku. Predavanje bo potekalo v sklopu projekta LIVEDRAVA: Obnova rečnega ekosistema nižinskega dela Drave v Sloveniji (LIFE11 NAT/SI/882).

**5. marec 2015 (četrtek):
Ris v Sloveniji (predava
Miha Krofel)**

Predaval nam bo eden vodilnih strokovnjakov za velike zveri pri nas. Med predavanjem bomo izvedeli vse o ekologiji, razširjenosti in stanju risa v Sloveniji ter tudi o načrtih za ohranitev te vrste v prihodnosti.

**LENART
Knjižnica Lenart, Nikova
ulica 9, 2230 Lenart
ob 19.00**

**27. februar 2015
(petek): Zlatovranka in
naravovarstveni ukrepi
za njeno ohranitev na
Goričkem (predavata
Robi Gjergjek in Gregor
Domanjko)**

Poleti 2014 smo bili prvič po devetih letih ponovno priče uspešnemu gnezdenju zlatovranke pri nas na Goričkem in v Sloveniji. Zlatovranka ali zlatovrenka, kot so jo klicali domačini v Slovenskih goricah, je azurno modra ptica, malo manjša od srake, ki so jo v preteklosti po dolih pogosto

videvali na električnih žicah daljnovodov. Zakaj je izginila iz Slovenskih goric, kaj potrebuje za življenje in zakaj je par zlatovrank ponovno uspešno gnezdil na Goričkem, nam bosta pojasnila Robi in Gregor.

**MARIBOR
Fakulteta za naravoslovje
in matematiko, Koroška
cesta 160, 2000 Maribor
Predavalnica 0.80
ob 18.00**

**7. januar 2015 (sreda):
Tečaj prepoznavanja
vodnih ptic (predava Luka
Božič)**

V okviru priprav na zimsko štetje vodnih ptic (IWC) bomo organizirali predavanje, na katerem bomo spoznali race, gosi, čaplje in druge vodne ptice, ki jih v zimskih časih lahko opazujemo na naših vodah. Naučili se bomo, kako jih najlaže prepoznamo, ločimo samca od samice, kakšno je njihovo vedenje, hkrati pa bomo spoznali metodo in rezultate prejšnjih popisov.

**4. februar 2015 (sreda):
Zakaj v Sloveniji izginjajo
travniške ptice (predava
Tomaž Jančar)**

Travniške ptice so v Sloveniji skupina ptic, pri kateri beležimo najhitrejšo upadanje populacij. Predavatelj bo predstavil zaskrbljujoče stanje in vzroke zanj ter razmislek o možnostih za zaustavitev trenda.

**4. marec 2015 (sreda):
Raziskava o malem
deževniku na reki Dravi
(predava Luka Božič)**

V letu 2014 smo v okviru projekta LIVEDRAVA na prodiščih reke Drave pričeli z raziskavo o malem deževniku, majhni vrsti pobjeznika, ki se je prilagodil prav temu posebnemu življenjskemu okolju. Raziskava se osredotoča na

gnezditveno uspešnost ter medletno preživetje tako mladičev kot odraslih osebkov. Na predavanju vam bomo predstavili razloge, metode in cilje, ki so vodili do pričetka raziskave, ter rezultate preteklega leta. Predavanje je del evropskega projekta LIVEDRAVA (LIFE11 NAT/SI/882).

**MURSKA SOBOTA
Pokrajinska in študijska
knjižnica Murska Sobota,
Zvezna ul. 10, 9000
Murska Sobota
ob 17.30**

**15. januar 2015 (četrtek):
Maroko, kraljeva dežela
ob Atlantskem oceanu
(predavata Mojca
Podletnik in Gregor
Domanjko)**

Kraljevina Maroko popotnike in obiskovalce navduši s svojo raznovrstnostjo v kulturi in naravi. Kulturni presežki se kažejo v arhitekturi stavbne dediščine islamskih vladarjev in osrednjih delov kraljevih mest, medtem ko ljubitelje narave prevzame pestrost različnih življenjskih okolij, od visokogorskih vrhov Atlasa do puščav in mokrišč ob Atlantskem oceanu. Mokrišča in estuariji rek so življenjsko pomembni za številne ptice na njihovi selitveni poti ob obalah zahodne Afrike, obenem pa so bivališča za redke in v svetovnem merilu ogrožene vrste ptic, kot sta klavžar in afriška uharica. Maroko vam bosta predstavila Mojca in Gregor.

**19. februar 2015
(četrtek): Lunj,
skrivnostna ujeda
(predava Dejan Bordjan)**

V Sloveniji se pojavljajo štiri vrste lunjev in nekatere med njimi so si precej podobne. Lunji so ene redkih ujed, ki jim z daljnogledom dokaj enostav-

**7. marec 2015 (sobota):
Spoznavanje vodnih ptic
na Soboški kamenšnici
(vodi Gregor Domanjko)**

Poleg različnih vrst galeb, vodomca, zelenonoge tukalice, ponirkov in kormorana se v zimskih mesecih na Kamenšnici zadržujejo ptice iz severne in vzhodne Evrope, kot so polarni slapnik, čopasta črnica, sivka, velika bela čaplja, žvižgavka, kreheljc in druge vrste. Izlet je namenjen predvsem mladim ornitologom iz Pomurja, drugim začetnikom in družinam.

Dobimo se ob 9.00 na parkirišču pri Kamenšnici. Podrobnejše informacije dobite pri vodji izleta (031 340 399). Za izlet se prijavite na gregor.domanjko@gmail.com.

**15. marec 2015 (nedelja):
Ptice Mestnega parka
Maribor (vodi Tilen Basle)**

Ob prihajajočem ljudskem prazniku gregorjevo - ptički se ženijo vas vabimo na voden ornitološki izlet po Mestnem parku Maribor. Na izletu boste lahko izvedeli, kdaj se ptički zares ženijo, ter opazovali ptice, ki se že skrbno pripravljajo na to, da bodo v parku vzgojile svoj zarod. Izlet je še posebej primeren za začetnike.

Dobimo se ob 9.00 pred mestnim akvarijem Maribor. Podrobnejše informacije dobite pri vodji izleta (051 636 224).

**15. marec 2015 (nedelja):
Ptice poplavnega gozda
ob reki Muri (vodi Željko
Šalamun)**

Izlet je namenjen spoznavanju gozdnih ptic, ki marca že začnejo gnezditi. To so predvsem

žolne, detli in sinice. Prav tako pa bomo spoznali nekatere vrste ptic, ki se ta čas zadržujejo na ribnikih in ob Muri. S seboj prinesite daljnogled, priročnik za določanje ptic ter bodite primerno obuti in oblečeni. Ob slabem vremenu izlet odpade.

Dobimo se ob 8.00 pri ribnikih v Zgornjem Konjišču. Podrobnejše informacije dobite pri vodji izleta (041 712 396). Za izlet se prijavite na zeljko.salamun@dopps.si.

**21. marec 2015 (sobota):
Šobec (vodi Blaž Blažič)**

V spomladanskem času je v kampu Šobec možno opazovati številne vrste ptic. V borovnem gozdičku se zadržujejo ščinkavci, sinice, drozgi in kraljički, ob manjšem bajerju pa lahko poleg običajnih mlakaric in labodov opazujemo tudi kakšno redkejšo vrsto race. Sprehodili se bomo tudi do Save Dolinke, kjer bomo opazovali povodne kose in pastirice, z nekaj sreče pa celo vodomca.

Dobimo se na parkirišču pred kampom Šobec ob 9.00. Za izlet se najkasneje do četrтка, 19. marca 2015, prijavite pri Bii Rakar (031 269 811 ali bira.rakar@dopps.si).

AKCIJE

**17. in 18. januar 2015
(sobota in nedelja):
Zimsko štetje vodnih ptic
(IWC) (koordinira Luka
Božič)**

Tudi letos bomo sodelovali pri mednarodnem popisu prežimajočih vodnih ptic. Gre za

eno najbolj množičnih akcij, pri kateri združi moči mnogo prostovoljcev z namenom, da v enem koncu tedna preštejejo vodne ptice, ki se pozimi zadržujejo pri nas. Če želite sodelovati tudi vi, se najkasneje do 12. januarja 2015 javite koordinatorju akcije na luka.bozic@dopps.si.

**26. januar - 1. februar
2015 (ponedeljek -
nedelja): Ptice okoli nas
(koordinira Tilen Basle)**

Tudi letos vas vabimo k opazovanju ptic, ki se pozimi pojavljajo v naši okolici. Z akcijo »Ptice okoli nas« želimo spodbujati k boljšemu zavedanju narave ter spremljati, kaj se dogaja s pticami v naseljih. Pri tem nam lahko pomagate tako, da si enkrat v tednu, ko traja akcija, vzamete pol ure in v tem času opazujete in preštete vse ptice, ki jih vidite v okolici svojega doma, šole ali vrta. Opazujete lahko skozi okno, ob krmilnici, ali pa se sprehodite po okolici. Zabeležite si največje število vsake izmed vrst ptic, ki jih boste opazili v okviru izbrane pol ure. Svoja opažanja nam do konca februarja sporočite prek obrazca na spletni strani <http://ptice.si/ptice-okoli-nas/> ali www.ptice.si. Če nimate te možnosti, jih pošljite na e-naslov spletnik@dopps.si ali na naslov DOPPS, p.p. 2990, 1001 Ljubljana.

**8. marec 2015 (nedelja):
Ptički se ženijo
(koordinira Nataša
Bavec)**

Pomurska sekcija društva ob gregorjevem v mestnih parkih

v Murski Soboti, Beltincih, Ljutomeru in Radencih organizira akcijo spoznavanja ptic ali »Ptički se ženijo«. Med 8.00 in 12.00 bodo na omenjenih lokacijah postavljene stojnice, kjer bodo člani društva obiskovalce seznanjali s pestrostjo ptic pri nas in informacijami o izdelavi primernih gnezdilnic, delili revije *Svet ptic* in *Acrocephalus*, plakate s pticami ter zloženke. Vsako polno uro bo voden izlet po parku, kjer bodo obiskovalci s pomočjo izkušenih ornitologov spoznavali pernate prebivalce. Podrobnejše informacije dobite pri koordinatorici Nataši Bavec (040 294 845). Zbirališča: Murska Sobota: za gledališčem Park, Beltinci: pri trgovini Mercator, Ljutomer: Glavni trg, Radenci: pred hotelom Radin.

**6. marec 2015 (petek):
Gugalnica - skupinski
popis velike uharice
(koordinira Tomaž Mihelič)**

Tako kot vsa leta doslej bo tudi letos eden prvih spomladanskih terenov skupinski popis velike uharice na Krasu. V tem prijetnem dogodku nam uspeva združevati raziskovalni, varstveni, izobraževalni in družabni duh. Za popis se prijavite na e-mail tomaz.mihelic@dopps.si ali po telefonu na številko 031 438 545. Ob slabem vremenu bo Gugalnica teden dni kasneje, v petek, 13. marca 2015.

**13. marec 2015 (petek):
Rezervni termin za
Gugalnico (koordinira
Tomaž Mihelič)**

→ Vabljeni na Zimski mladinski ornitološki raziskovalni tabor Drava

Letos bomo v začetku zimskih počitnic organizirali mladinski ornitološki tabor. Nanj ste vabljeni mladi med 10. in 20. letom, ki si želite poglobiti znanje na področju ornitologije in naravovarstva, se izpopolniti v prepoznavanju ptic na terenu ter se ob tem družiti in izmenjevati izkušnje z vrstniki in mentorji.

Tabor bo potekal na območju reke Drave med Mariborom in Središčem ob Dravi predvidoma **od sobote, 14. februarja, do srede, 18. februarja 2015**. Na taboru bo delovalo pet skupin, ki jih bodo vodili izkušeni mentorji – ornitologi. V skupini bodo največ štirje udeleženci. Vsaka skupina se bo lotila raziskovanja določene teme. Poleg bolj specializiranih bodo

delovale tudi skupine za začetnike. Tabor bo potekal v okviru projekta LIVEDRAVA: Obnova rečnega ekosistema nižinskega dela Drave v Sloveniji (LIFE11 NAT/SI/882).

Kako se prijaviš

Če se želiš udeležiti tabora, nam to čim prej sporoči pisno ali po elektronski pošti na naslov tilen.basle@dopps.si ali DOPPS, p.p. 2990, 1001 Ljubljana in poslali ti bomo prijavnico. Prijave zbiramo do **20. januarja 2015** oziroma do zapolnitve prostih mest. Število udeležencev je omejeno. Za več informacij pokliči na številko 051 636 224 ali piši na zgornji naslov.

takšne pogače tudi del slovenskega morja. Ohranjanje ptic na teh območjih bo povečini še nekoliko večji izziv kot na »nerazdeljenih« območjih, obenem pa ga lahko sprejmemo tudi kot vezivo za medsebojno povezovanje s kolegi iz sosednjih držav, kar nas bo v prizadevanjih za ohranjanje narave le še okrepilo. **UK**

8// Slovenski indeks ptic kmetijske krajine v letu 2014

Popis ptic za določitev Slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine (SIPKK) je letos potekal že sedmo leto (obdobje 2008–2014). Rezultati niso najbolj spodbudni. SIPKK v letu 2014 znaša 78,1, kar je za 0,8 % slabše kot leta 2013 in za 21,9 % slabše kot leta 2008. Travniške vrste imajo za isto obdobje indeks 62,8. Večina travniških vrst očitno doživlja upad, repnik ima denimo indeks le 26,4 glede na leto 2008 (100 bi pomenilo, da ni spremembe populacije oziroma da smo prešteli enako število repnikov). Razlogi za upad travniških vrst ptic so zmanjševanje obsega travnikov, njihovo intenziviranje ter izsekavanje mejic. Z upadom populacij ptic kmetijske krajine se spopada celotna Evropa; od leta 1980 do 2012 so upadle za 54 %. Treba bo seveda nadaljevati s popisi v naslednjih letih, le tako bomo lahko z večjo gotovostjo razlagali in računali trende. Popis ne bi bil mogoč brez angažiranja naših prostovoljcev, sofinanciralo pa ga je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. **PK**

9// Zbornik projekta BioDiNet

Oktobra 2014 se je zaključil projekt BioDiNet – Mreža za varovanje biotske raznovrstnosti in kulturne krajine. Eden izmed rezultatov projekta je tudi zbornik z naslovom *Biodiversity and Conservation of Karst Ecosystems* (Biotska raznovrstnost in ohranjanje kraških ekosistemov), ki sta ga uredila Elena V. Bužan z Univerze na Primorskem in Alberto Pallavicini z Univerze v Trstu. V zborniku so v obliki strokovnih prispevkov predstavljeni rezultati raziskav, ki so jih partnerji opravljali v okviru projekta. Zbornik spremljata dve manjši knjižici; ena opisuje park avtohtonih rastlin in živali v Hrastovljah, druga pa smernice za ohranjanje biotske raznovrstnosti in kulturne krajine na Krasu. DOPPS-ov prispevek k zborniku je peto poglavje, v katerem smo predstavili rezultate raziskav ptic suhih kraških travnišč nad Kraškim robom, prispevali pa smo tudi poglavje v spremni knjižici zbornika, ki govori o smernicah za ohranjanje biotske raznovrstnosti in kulturne krajine na Krasu. **JF**

10// 25. Mišičev vodarski dan

Dne 4. decembra 2014 je v veliki dvorani Narodnega doma Maribor potekal jubilejni 25. Mišičev vodarski dan. Tega srečanja se je udeležilo 250 udeležencev iz vse Slovenije in sosednje Hrvaške in je bilo namenjeno vsem strokovnjakom vodnogospodarskih, projektantskih, raziskovalnih in načrtovalskih organizacij, javnih in

upravnih služb in vsem, ki se kakorkoli ukvarjajo z upravljanjem, urejanjem in varovanjem voda. Skupaj je bilo pripravljenih 34 pisnih referatov, ki so dostopni na spletni strani Vodnogospodarskega biroja Maribor - VGB (<http://www.vgb.si/p/si/domov.php>). Od teh je bilo 15 referatov predstavljenih tudi na srečanju. Glavni sklopi letošnjega vodarskega dne so bili: strategija upravljanja z vodami, poplave v letu 2014, financiranje vodarskih projektov in aktualni projekti s področja upravljanja z vodami in urejanje voda. V slednjem sklopu je imel predstavitev tudi DOPPS – predstavili smo dosedanje rezultate projekta LIVEDRAVA. Organizatorja dogodka – Vodnogospodarsko podjetje DRAVA, Ptuj in VGB Maribor – sta ponovno opravila odlično delo in omogočila, ne le da udeleženci samo slišijo novosti z omenjenih področij, temveč da se tudi v živo srečajo, izmenjajo poglede in ideje za prihodnost. **DD**

11// Obisk partnerja BirdLife s Cipra

Izmenjavanje izkušenj med BirdLife-partnerji je ena največjih prednosti članstva v tej največji naravovarstveni zvezi na svetu. Brez izjeme so nam na voljo izkušnje in znanje katerekoli partnerske organizacije. Velja seveda tudi obratno, naše izkušnje z veseljem posredujemo drugim partnerjem. Tako nas je oktobra obiskala Melpo Apostolidou z BirdLife Ciper z željo, da si podrobneje ogleda naša renaturacijska dela v lagunah, saj

12

13

sami opravljajo podobne aktivnosti v svojem projektu LIFE, zanimali pa so jo tudi rezultati projekta LIFE Kosec. Drug od drugega smo se veliko naučili. DD

12// Terenske vaje

V petek, 24. oktobra 2014, je 12 študentov smeri Varstvo narave na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem opravilo terenske vaje na Štajerskem. Ogledali so si aktivnosti projekta LIVEDRAVA, še posebno pa akcije za varstvo navadne čigre na Ptujskem jezeru, akcije odpiranja rečnih rokavov in renaturacijo lagun. Študentje so bili nad vidnim navdušeni. Zanimale so jih številne podrobnosti za ustrezno uresničitev naravovarstvenih ukrepov in praktični napotki glede paše živine za nego življenjskih prostorov, pa tudi namigi za prijavo velikih naravovarstvenih projektov, kot so projekti LIFE. Dež, veter in mraz na terenu niso zmanjšali vneme mladih po znanju, kar izkazuje veliko motivacijo skupine in nas navdaja z upanjem v nove generacije. Po ogledu Ptujkega jezera, rokava v Markovcih pri Ptujju ter bazenov Ormoških lagun smo ekskurzijo končali z zanimivo skupno diskusijo v začasni, a zelo topli pisarni bodočega naravnega rezervata. Organizirani obiski študentov na območju zdaj postajajo že stalnica. DD

13// Predstavili smo se na 45. sejmu Narava - zdravje

Med 13. in 16. novembrom 2014 je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal že 45. sejem Narava – zdravje. Sejem promovira zdrav življenjski slog, kar je v lanskem letu pritegnilo 22.000 obiskovalcev, ki so si lahko ogledali več kot 300 razstavljalcev. Tudi letos ni bilo nič drugače, razstavljalci pa so se predstavili v šestih sklopih – Prehrana, Zdravje, Naravna kozmetika, Gibanje, Wellness in Zeleno sobivanje. V slednjem se je skupaj z drugimi naravovarstvenimi organizacijami predstavil tudi DOPPS.

V ospredje sklopa Zeleno sobivanje so bila letos postavljena mokrišča v Sloveniji, ki jim veliko pozornost namenjamo tudi v našem društvu. Za njihovo varstvo si med drugim prizadevamo tudi z upravljanjem nekaterih od teh edinstvenih območij, med katere lahko štejemo tudi naše tri naravne rezervate, zato smo na stojnici v okviru sejma poseben poudarek dali prav tem. Na stojnici so bile na voljo predstavitvene brošure za obiskovalce, hkrati pa so jim z veliko dodatnimi informacijami postregli tudi naši prostovoljci.

Drugi dan sejma se je društvo predstavilo tudi v multimedijski obliki, saj so se v predstavitvenem prostoru odvrteli štirje kratki dokumentarni filmi z utrinki z naših društvenih aktivnosti. Občinstvu smo prikazali dokumentarce Mokrišča v plamenih, Sredozemski vranjek, UPKAČ in Urejanje gnezdišč breguljke. TB

14// Popisi gnezdil v letu 2014

V letu 2014 smo na društvu s pomočjo številnih prostovoljcev opravili 666 terenskih dni monitoringa 18 izbranih kvalifikacijskih vrst ptic na Mednarodno pomembnih območjih za ptice (IBA), oziroma območjih Natura 2000 za ptice (SPA). Spremljanje populacij izbranih vrst ptic na IBA poteka od leta 2004. Vanj je vključenih okoli 30 kvalifikacijskih vrst ptic območij Natura 2000, ki se popisujejo različno intenzivno. V shemi monitoringa vsako leto sodeluje med 100 in 200 prostovoljcev.

V letu 2014 smo v okviru Monitoringa populacij izbranih vrst ptic popisali 18 vrst gnezdil. Na podlagi podatkov večletnih monitoringov smo ugotovili, da so populacije številnih vrst doživele zmeren ali strm upad, pri populacijah nekaterih vrst smo opazili tudi zmeren porast. V Sloveniji je prvič po devetih letih ponovno gneznila zlatovranka. Pri populaciji vrtnega strnada smo v obdobju 2005–2014 zabeležili negativen populacijski trend. Strmi upad, ki ga je vrsta doživela, je jasen znak, da je treba nemudoma pričeti z uresničevanjem varstvenih ukrepov in opraviiti dodatne ekološke raziskave, s katerimi bi lahko ukrepe še izboljšali in prilagodili ekologiji vrste. V nasprotnem primeru bo vrtni strnad v Sloveniji v nekaj letih izumrl! Podrobnejše informacije o populacijah izbranih vrst gnezdil so dostopne v poročilu na spletni strani DOPPS. BR